

6 май – Ден на храбростта и празник на Българската армия

ПРЕДСТАВЕНА ОТ ДЕНИЗ ХАСАН

VII КЛАС

СУ „НАЗЪМ ХИКМЕТ“, С. МЕДОВЕЦ, ОБЩ. ДЪЛГОПОЛ, ОБЛ. ВАРНА

Гергьовден в България се нарича денят, в който се чества Свети Георги Победоносец на 6 май. Обявен е за официален празник в Република България, както и за Ден на храбростта и Българската армия. Чества се и като Празникът на овчаря.

Ден на храбростта и Българската армия

- ▶ Денят на храбростта започва да се чества в Българската армия още с нейното създаване.
- ▶ Празникът се чества на 6 май, но е официално учреден на 9 януари 1880 г. от княз Александър I Батенберг. По-рано, на 1 януари е учреден и военният орден За храброст – отличие, с което се удостояват извършилите подвизи на бойното поле.
- ▶ През 1946 г. комунистическото управление прекъсва традицията на празника, обявявайки го само за „Ден на пастира“

Народен календар

- ▶ В българския народен календар Гергьовден е един от най-големите празници през годината и най-големият пролетен празник.
- ▶ Познат е с имената *Гергьòвден, Гèргевден, Гю̀рговден, Гèрги, Джур̀джевдан, както и Хь̀дърлез и Адрелès*, сред мюсюлмани, помаци и роми. Празникът е календарно обвързан – празнува се на 6 май и се чества във всички територии, населени с българи.
- ▶ С него започва лятната половина на стопанската година, завършваща на Димитровден.
- ▶ В българската традиционна духовна култура това е един от най-големите празници, по-почитан и от Великден.

Росата и водата

- ▶ В нощта срещу празника, преди да пропеят петлите, хората отиват на някоя ливада или поляна, където се търкалят в утринната роса, защото народното вярване твърди, че по това време на годината всичко е „повито с блага роса“, като по-рано търкалянето в росата се е правело на голо. Някъде само ходят боси по росата или си мият лицето и ръцете с нея, другаде и пият роса. Къпането в росата се прави от хората, за да са здрави и да не ги боли кръст през годината
- ▶ Освен „къпането“ в роса се практикува и обредното къпане в реки и извори. В Чепеларе българите-мюсюлмани след ходенето в росата отиват на аязмото Св. Георги, където се измиват или се изкъпват в реки и извори се къпят и в целите Средни Родопи, както и в Тревненско, Казанлъшко и т.н.

Манастир „Св.Георги Победоносец“

Зеленината и обредите за плодородие

- ▶ След къпането в росата, на връщане към домовете си хората берат свежи зелени растения (здравец, бук, коприва, люляк и др.), с които се окичват вратите и праговете на домовете и т.н.
- ▶ Повсеместно е разпространен обичаят на Гергьовден да се правят люлки. Те се връзват на високо разлистено дърво и момците люлеят момите
- ▶ Вярва се още, че както на Еньовден, така и рано сутринта на Гергьовден билките имат особена целебна сила и затова се берат и билки

Обреди около животните и жертвеното агне

- ▶ Според народните представи Св. Георги освен покровител на земеделците, е и най-могъщият покровител на стадата, затова голяма част от обредните практики и обичаите, изпълнявани на този ден, имат за цел да осигурят здравето и плодовитостта на живата стока
- ▶ На Гергьовден става първото вкусване на мляко и млечни продукти през годината
- ▶ Повсеместно разпространен из цялата българска етническа територия е обичаят на Гергьовден да се коли агне

Празничната трапеза

- ▶ Тя обикновено е общо селска. Прави се извън селището някъде на зеленина – обикновено при оброчище, параклис или манастир (ако има такъв в близост). След като се освети, на нея се носят опечените агнета, обредните хлябове, прясно издоеното мляко и подсиреното от него сирене, квасено мляко и други подобни
- ▶ На празничната трапеза (както и през целия ден на празника) цари веселие и се играят т. нар. „гергьовденски хорà“.

Благодаря за
вниманието !